LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/4566/12.03.02.03//2026

29.9.2026
Alueellinen vastuumuseo

Padasjoen kunta/kaavoitus

Viite: Lausuntopyyntö 24.8.2026

Asia: Hinttolansaaren ranta-alueiden osayleiskaavan muutos, luonnosvaihe ja OAS, Padasjoki

Karttaako Oy on laatimassa ranta-alueiden osayleiskaavan muutosta Hinttolansaaren pohjoisosaan tiloille: 576-403-1-115 Kartanomäki, 576-403-1-147 Laani, 576-403-1-148 Virtahepo, 576-403-1 146 Vastametsä, 576-403-1-31 Heinonen, 576-403-1-109 Kartanomäki I, 576-403-1-140 Tehin perä, 576-403-1-142 Uittoniemi, 576-403-1-141 Uitonperä ja 576-403-876-1 Hinttolan yhteinen vesialue ja vesijättö (osa). Kaavamuutos on käynnistynyt maanomistajien aloitteesta. Yleiskaavan muutos koskee edellä mainittuja tiloja Padasjoella Päijänteen Hinttolan saaressa. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 67 hehtaaria. Rantaviivaa alueella on yhteensä reilu 3 kilometriä.

Kaavamuutoksen tavoitteena on kaavan yleinen selkiyttäminen ja siirtyminen matkailualueen kaavasta (RM) tavanomaiseen loma-asumiseen (RA). Kaikilla jo rakennetuilla RM-alueen rantarakennuspaikoilla on tavoitteena tavanomaiset omarantaiset RA-paikat ja rakennusoikeuksien maltillinen nosto. Takamaan toteutumattomista rakennusoikeuksista luovutaan kokonaan ja taustamaa osoitetaan tavanomaisella M-merkinnällä maa- ja metsätalousalueena. Korvauksena kaikista takamaan poistuvista rakennusoikeuksista osoitetaan yksi RA-rakennuspaikka nykyisten rakennuspaikkojen itäpuolelle. Myös ylimääräisistä venevalkamista luovutaan. Maatilan talouskeskuksen osalta kaavamuutoksen yhteydessä tutkitaan tilan mahdolliset suojeluarvot ja ne huomioidaan merkinnässä (AM/s).

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 24.8.2026 päivätystä luonnosvaiheen aineistosta (OAS, kaavakartta ja kaavaselostus) pyydettynä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö
Alueelta ei entuudestaan tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäännöksiä. Saaren lounaisosassa on mahdollinen muinaisjäännös, historiallisen ajan kylätontti (muinaisjäännösrekisterin kohde: *Hinttola* 1000024200), joka on osittain kaava-alueella. Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sen rajaus on suuntaa antava (*Tikkala, E., Taipale, P. & Sorvali, E. 2012. Päijät-Hämeen maakuntakaava Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi*).

Fellmaninkatu 3, 15110 Lahti, Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/4566/12.03.02.03//2026

29.9.2026
Alueellinen vastuumuseo

On varsin todennäköistä, ettei alueen muinaisjäännöksiä ole koskaan systemaattisesti selvitetty: tiedot alueen muinaisjäännöksistä eivät ole ajan tasalla ja ne tulisi päivittää. Museon arvion mukaan hakemusalue on potentiaalinen rautakautisille, pronssikautisille ja historiallisen ajan kohteille. Kilometrin säteellä etelässä, lännessä ja idässä olevilla saarilla on esim. tunnettuja pronssikautisia hautauksia ja historiallisen ajan työ- ja valmistuspaikkoja.

Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää suunnittelualueen muinaisjäännösinventointia. Arkeologisen inventoinnin voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internetsivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Inventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin kenttätyön, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Raportti suoritetusta inventoinnista on toimitettava alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Hinttolansaaressa on voimassa 13.2.2006 hyväksytty ranta-asemakaava sekä 15.06.1998 hyväksytty Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaava, jossa koko aluetta koskee arvokkaan maisema-alueen (ma) merkintä, joka velvoittaa kiinnittämään rakennusten sijoitteluun erityistä huomiota. Rakennusten tulee olla riittävän kaukana rannasta ja rakennusten sekä rannan väliin tulee jättää riittävä suojapuusto. Lisäksi aluetta koskee kulttuurimaisema-alueen (ku) merkintä, joka velvoittaa sovittamaan uudisrakentamisen sekä peruskorjaamisen kyläkuvaan ja ympäröivään rakennuskantaan. Alueen rakennusperinnettä tulee noudattaa ja kylätiet sekä -raitit tulee säilyttää alueen luonteelle ominaisena. Avoimet peltoalueet tulee jättää rakentamiselta vapaaksi.

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa (2014) Hinttolansaari on tunnistettu Etelä-Päijänteen viljelyseudun maisematyyppiä edustavaksi maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Sittemmin alueen status on muutettu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi *Etelä-Päijänteen kulttuuri- ja harjusaarimaisemat* (VAMA 2021). Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat Suomen maaseudun edustavimpia kulttuurimaisemia, joiden arvo perustuu monimuotoiseen kulttuurivaikutteiseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan. Päijät-Hämeen maakuntakaava 2060:ssä Hinttolansaareen ei ole osoitettu uusia merkintöjä.

✉ Fellmaninkatu 3, 15110 Lahti, Finland
@ etunimi.sukunimi@lahti.fi

lahdenmuseot.fi

LAHDEN MUSEOT
Lahti City Museums

Lausunto
D/4566/12.03.02.03//2026

29.9.2026
Alueellinen vastuumuseo

Kaavaluonnoksessa ja -selostuksessa Kartanonmäen tilakeskuksen alueelle esitetään suojeluarvojen selvittämistä sekä uutta merkintää, *maatilojen talouskeskusten alue, jolla ympäristö säilytetään* (AM/s). Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Museo tarjoaa pyydettäessä korjausneuvontaa kunnostustöiden tullessa ajankohtaisiksi. Nykyisessä yleiskaavassa saareen osoitetut arvokas maisema-alue, kulttuurimaisema-alue sekä luonto-olosuhteiltaan arvokas alue on huomioitu kaavamuutoksessa.

Museo katsoo, että kaavaluonnoksessa toteutuvat edellytykset kulttuuriympäristöarvojen säilymiselle ja kaavan vaikutuksia on luonnosvaiheessa arvioitu riittävästi. Talouskeskuksen alueelle esitetyn suojelumerkinnän (AM/s) katsotaan olevan arvokkaan kulttuuriympäristön säilymisen kannalta riittävä ja vaikuttavan Hinttolansaaren kulttuuriympäristöarvoihin positiivisesti.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa kaavaluonnoksesta rakennetun kulttuuriperinnön ja maiseman osalta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Tomi Kuljukka
rakennustutkija	Paula Puura

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto

Fellmaninkatu 3, 15110 Lahti, Finland
etunimi.sukunimi@lahti.fi
lahdenmuseot.fi